

Таким чином, на нашу думку, доробки криміналістики (техніко-криміналістичні і тактичні прийоми, методичні рекомендації, типові тактичні операції) перестають діяти, що, як правило, впливає на результативність розслідування та відновлення справедливості.

Історія розвитку поліграфу

Кулагіна К.Е., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Семенов В.В.*

Проблема виявлення брехні або виявлення нещирості в поведінці людини має досить давню історію, в основі цього лежить твердо встановлений і давно відомий факт, що наш фізіологічний стан дуже тісно пов'язаний з душевними переживаннями. Емоційна напруга проявляється у фізіологічних показниках: частішає або знижується частота пульсу, змінюється ритм дихання, змінюється статична провідність шкіри, змінюється температура тіла, змінюється характер біопротоків мозку та ін.

Поштовхом для розвитку інструментальної детекції брехні слугувала опублікована в 1875 році робота італійського фізіолога Анжело Моссо (1846-1910). У своїх дослідженнях він довів, що залежно від величини емоційної напруги змінюється низка фізіологічних показників. Він установив, що кров'яний тиск у судинах людини й частота пульсу змінюються залежно від коливань емоційного стану обстежуваної особи. Надалі матеріали цих експериментів були надруковані в його монографії «Страх». Моссо винайшов декілька видів плетизмографа (грец. *plethysmos* наповнення, збільшення + грец. *grapho* писати, зображати) – прилад для реєстрації змін об'єму кінцівок за різного кровонаповнення.

У 1879 році, французький фахівець електротерапії, доктор Марі Габріель Ромен Вігуру (1831-1911), розкрив феномен, нині відомий як шкірно-гальванічний рефлекс – мимовільна (рефлексивна) зміна електричного опору шкіри в зв'язку з дією різних подразників (стимулів) або психічними переживаннями.

Важливу роль в області дослідження шкірно-гальванічного рефлексу також зіграв відомий і впливовий американський психопатолог, психолог і психіатр початку ХХ століття – Борис Сідіс (1867-1923). У 1908 доктор Сідіс провів Дослідження гальванічних відхилень унаслідок психофізіологічних явищ, опубліковане в журналі «PsychologicalReview» у вересні 1908 року й січні 1909 року. Мета даної наукової праці полягала в дослідженні відношення емоцій і фізіологічних процесів до гальванометричних відхилень. Доктор Сідіс довів, що спостережувані гальванометричні зміни були зумовлені фізіологічними процесами, які відображали розумовий стан, викликаний подразниками (стимулами). 28 грудня 1909 року доктор Сідіс виступив перед Американською психологічною асоціацією в Гарвардському університеті з доповіддю на тему «Сутність і причини гальванічного явища».

У 1895 році італійський тюремний лікар-психіатр, піонер-кримінолог, Чезаре Ломброзо (1835-1909), застосував перший в історії прилад для детекції брехні – гідросфигмограф. Цей прилад реєстрував у обстежуваної людини зміни кров'яного тиску й частоти пульсу, після того, як їй

ставилися запитання, релевантні до скоєного злочину. 1902 року, в суді, за допомогою інструментальних методик, вдалося вперше довести непричетність обвинуваченого в скоєнні злочину.

Перший поліграф, придатний для розслідування злочинів, був створений американцем Джоном Ларсоном (John Larson) 1921 року. Даний прилад реєстрував на паперовій стрічці, що рухалася, – пульс, тиск крові та дихання. Незважаючи на свою прогресивність, цей прилад значно відрізнявся від сучасних поліграфів.

Введення 1926 року американцем Леонардом Кілером (Leonard Keeler) каналу реєстрації опору (провідності) шкіри значно підвищило точність результатів поліграфічних обстежень. Поліграф Кілера використовувався в створеній ним Чиказькій лабораторії розслідувань злочинів. Ним також уперше була запроваджена 5-канальна реєстрація тремору. Якщо Ломброзо вважається засновником першого поліграфа, то Кілер – засновником сучасного поліграфа.

Сучасний поліграф реєструє від 5 до 7 показників. 5 з них були введені вперше Кілером, а вже подальший розвиток поліграфа здійснювався шляхом підвищення точності показників, що реєструються та розробки нових методів поліграфічного обстеження.

Поліграф офіційно вважається одним із найважливіших винаходів людства.

Українська компанія АРГО-А володіє найбільшою у світі колекцією чорнильних, термальних і комп'ютерних поліграфів різних поколінь та брендів, серед яких 117 історичних детекторів брехні (станом на 29/04/2010) виробництва Lafayette Instrument Company, Stoelting, Associated Research, B&W Associates, Thompson-Metrigraph Instrument Company та інші. Бібліотечний фонд і колекція детекторів брехні компанії АРГО-А постійно поповнюються.

В Україні застосування поліграфа (детектора брехні) прямо законодавством не передбачено. В таких випадках традиційно використовується принцип «все, що не заборонено законом, дозволено». Існують лише 2 законодавчі акти, які врегульовують використання поліграфа: «Інструкція щодо застосування комп'ютерних поліграфів у роботі з персоналом органів внутрішніх справ України», Наказ міністерства доходів і зборів УКРАЇНИ «Про використання поліграфів у діяльності Міністерства доходів і зборів України та його територіальних органів».

Використання методів сферичних панорам. 3D сканування та суміжних з ними новітніх технологій у криміналістиці

Антоненко А.О., Онищенко О.Е., студенти ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Семенов В.В.*

Судова фотографія – це галузь криміналістичної техніки, яка розробляє фотографічні засоби, прийоми і методи виявлення, фіксації та дослідження доказів.

Як передбачає ст. 237 КПК, при проведенні слідчих дій, особливо під час огляду місця події, слідчий має право проводити фотографічну зйомку.